

DECIZIE

11 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Asociația Obștească „Moara Eoliană”, reprezentată de avocatul Ghenadie Bajurean,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Sigma Venmer” împotriva Asociației Obștești „Moara Eoliană”, cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 08 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Asociația Obștească „Moara Eoliană”,

c o n s t a t ă :

La 25 ianuarie 2019, SRL „Sigma Venmer” a depus cerere de chemare în judecată împotriva AO „Moara Eoliană”, cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

SRL „Sigma Venmer” a solicitat încasarea din contul pârâtei a datoriei în sumă de 157754,52 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 4957,38 lei, a taxei de stat și a cheltuielilor pentru asistența juridică.

Prin hotărârea din 11 martie 2019 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, acțiunea înaintată de SRL „Sigma Venmer” s-a admis integral.

S-a dispus încasarea din contul AO „Moara Eoliană” în beneficiul SRL „Sigma Venmer”, a datoriei contractuale în sumă de 157754,52 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 4957,38 lei și a taxei de stat în sumă de 4881,36 lei.

La 09 aprilie 2019, AO „Moara Eoliană”, reprezentată de avocatul Emilian Baciu, a depus cerere de apel nemotivată, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 11 martie 2019 a primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea SRL „Sigma Venmer” să fie respinsă.

Prin încheierea din 20 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depusă de AO „Moara Eoliană”. S-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel în care să fie indicate motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, precum și bonul de plată a taxei de stat în sumă de 3661,01 lei, fiindu-i acordat un termen de zece zile din momentul recepționării

încheierii. S-a explicat apelantei că dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Prin încheierea din 08 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de AO „Moara Eoliană”, din motivul că apelanta nu a prezentat cererea de apel motivată.

La 30 octombrie 2019, AO „Moara Eoliană”, reprezentată de avocatul Ghenadie Bajurean, a declarat recurs împotriva încheierii din 08 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului, AO „Moara Eoliană” a invocat că în momentul când a prezentat bonul de plată a taxei de stat, nu cunoștea motivele care au dus la admiterea cererii de chemare în judecată. A încercat să obțină copia hotărârii motivate, însă în biroul de audiență a Curții de Apel Chișinău i-a fost comunicat că completul de judecată se află în concediu și nu are cine să-i aducă la cunoștință materialele cauzei.

Mai mult, recurenta a afirmat că, la 15 octombrie 2019, a primit încheierea prin care s-a restituit cererea de apel. Astfel, a considerat că încheierea instanței de apel este neîntemeiată, deoarece i-a fost îngădit dreptul recurente de acces la justiție.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Prin scrisoarea nr. 10492 din 09 octombrie 2019, Curtea de Apel Chișinău a expediat recurente și avocatului Emilian Baciuc copia încheierii din 08 octombrie 2019 (f.d. 81), fiind recepționată de recurentă la 15 octombrie 2019, fapt confirmat prin plicul anexat la materialele cauzei (f.d. 84).

Astfel, recursul declarat la 30 octombrie 2019 este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii din 08 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului rezultă că, la 25 ianuarie 2019, SRL „Sigma Venmer” a depus cerere de chemare în judecată împotriva AO „Moara Eoliană”, cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, prima instanța, prin hotărârea din 11 martie 2019, a admis integral acțiunea depusă de SRL „Sigma Venmer” (f.d. 58, 61-63).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 09 aprilie 2019, AO „Moara Eoliană”, reprezentată de avocatul Emilian Baciuc, a depus cerere de apel nemotivată, fără a anexa dovada de plată a taxei de stat (f.d. 65-66).

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În corespundere cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 20 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depusă de AO „Moara Eoliană”. S-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel în care să fie indicate motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, precum și bonul de plată a taxei de stat în sumă de 3661,01 lei, fiindu-i acordat un termen de zece zile din momentul recepționării încheierii. S-a explicat apelantei că dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită (f.d. 70-72).

Potrivit scrisorii de însoțire la 25 iulie 2019, Curtea de Apel Chișinău a expedit în adresa recurentei și avocatului Emilian Baciuc copia încheierii din 20 iunie 2019 (f.d. 73). Astfel, încheierea de a nu da curs cererii de apel a fost recepționată de recurentă și avocatul acesteia la 29 iulie 2019, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei (f.d. 74-75).

Suplimentar, Colegiul menționează că la 05 august 2019, avocatul Emilian Baciuc a prezentat instanței de apel bonul de plată a taxei de stat în sumă de 3661 lei (f.d. 76-77).

Ulterior, prin încheierea din 08 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de AO „Moara Eoliană”, din motivul că apelanta nu a prezentat cererea de apel motivată (f.d. 78-80).

Așadar, Colegiul consideră că, încheierea instanței de apel este emisă în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. Or, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Instanța de recurs menționează că recurenta a beneficiat de termen suficient pentru a înlătura neajunsurile și urma să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a-și asigura drepturile sale de acces la instanță, fapt însă, ignorat cu desăvârșire de către ultimul.

Colegiul, menționează că afirmația recurentei-apelante despre faptul că nu a avut posibilitatea de a lua cunoștință cu hotărârea motivată pentru a depune în termen

cererea de apel, din motiv că completul Curții de Apel Chișinău se afla în concediu, nu constituie temei de a considera că recurenta și avocatul său au întreprins toate măsurile necesare pentru a înlătura neajunsurile menționate în încheierea din 20 iunie 2019. Or, luând în considerare că încheierea de a nu da curs cererii de apel a fost recepționată în termen de 4 zile din data expedierii, în același fel urma să fie recepționată hotărârea primei instanțe care a fost expediată participanților la proces la 03 mai 2019.

Mai mult, instanța de recurs constată că hotărârea motivată a fost publicată pagina web „Portalul instanțelor naționale de judecată” la compartimentul „Judecătoria Anenii Noi”, „Hotărârile instanței” la 02 mai 2019, acordând posibilitatea avocatului să facă cunoștință cu hotărârea primei instanțe.

Totodată, instanța de recurs decelează că lipsa unor acțiuni din partea recurente și a avocatului acesteia, de la 09 aprilie 2019 și până la 08 octombrie 2019, demonstrează faptul că nu au depus suficientă diligență pentru a prezenta cererea de apel în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. Or, avocatul recurente urma să solicite termen suplimentar în cazul în care nu a reușit să se conformeze indicațiilor instanței de apel.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În corespundere cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sânt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În acest context, instanța de recurs conchide că recurenta s-a folosit cu rea credință de drepturile procedurale, deoarece fiind conștientă de faptul că la 09 aprilie 2019 a depus cererea de apel nemotivată, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și anume depunerea cererii de apel motivată.

Un raționament subsidiar în susținerea acestei poziții constă în faptul că avocatul, care a reprezentat recurenta la momentul depunerii cererii de apel, Emilian Baci, urma să presteze servicii juridice în modul corespunzător, or, potrivit, art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sânt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Colegiul consideră că instanța de apel a creat posibilități egale, suficiente și adecvate în folosirea mijloacelor procedurale întru susținerea poziției ambelor părți și nu a defavorizat nicio parte.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu

standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, stabilind în jurisprudența degajată că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (speța Tudor-Comerț c. Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea contestată este întemeiată și emisă cu respectarea cadrului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul depus împotriva încheierii din 08 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău este neîntemeiat și necesită să fie respins, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Asociația Obștească „Moara Eoliană”, reprezentată de avocatul Ghenadie Bajurean.

Se menține încheierea din 08 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Sigma Venmer” împotriva Asociației Obștești „Moara Eoliană”, cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Nina Vascan

Iurie Bejenaru